

בס"ד ה' סיון ה'תשע"ח
 הדלקת נרות - 19:14
 צאת השבת - 20:06
 רבנו תם - 20:59
 שעון קיץ - מהלוח המדויק של "אור החיים"
 ע"פ "אופק תל אביב"

שנה שמונה עשרה - עלון מס' 913
 @ השבת לא אומרים "צדקתך".
 @ לא אומרים תחנון עד יג' סיון.
 @ ביום ראשון הבעל"ט יחול "חג השבועות".
 @ ביום שלישי בערב "ברכת הלבנה".

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות נ"י

פפטידין: "ויהי מספרד" (הושע ב')
 מרתק - ראו בעמוד 2
 מכל מלמדי השכלתי

פרשת במדבר

השבת מט' לעומר, פרקי אבות - פרק ו'

זאת עבודת בני קהת (ד"ר)
 יש לפרש: "זאת עבודת בני קהת" רצה לומר עיקר עבודתם בעולם הזה. בני קהת - ר"ת: קדושה, גדולה, תרומה. קדושה שמקדשת האשה את עצמה בימי נידתה, הגדלה הנר והפרשת חלה תרומה, ועל ידי זה תזכה באוהל מועד קודש הקודשים לאור באור ה' תחת כנפי השכינה. (מחנה דן)
מדוע אין חיל המועד בשיבוטיות?
 חג השבועות הוא חג מרכזי במעגל השנה. לפי שכל חגי ישראל נובעים מן התורה שניתנה ביום זה, ובלעדיה לא היה כביכול ליתר הקגלים קיום. כלומר, חג השבועות משובח בכך שהוא נחוג רק יום אחד, משום שבתוכו כלול תמצית כל החגים, (כמו מעגל שהנקודה במרכז, ממנה נחוג המעגל). וכן נאמר: "ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ" (שמואל ב' ז'). דהיינו, שבתם של ישראל לפני ה' הוא בשל היותם גוי אחד, לפי שמילת אחד היא בגימטריה אהבה.

מעייני הפרשה:
 ← מיפקד צבאי שנערך לבני ישראל ע"י משה ואהרן ונשיאי השבטים.
 ← מספר הפקודים מן עשרים שנה ומעלה.
 ← מספרם של כל בני ישראל מלבד שבט לוי.
 ← פירוט תפקידים המיוחד של בני לוי.
 ← סדר חנייתם ונסיעתם של בניי במדבר.
 ← מיפקד הלוויים.

את פרשת במדבר קוראים סמוך לשבועות ולא במקרה. בשולחן ערוך יש סימן לכך: "מני ועצרו" - כלומר קוראים מנין בני ישראל בפרשת במדבר, ועושים חג עצרת. מכאן שיש קשר בין במדבר לעצרת. התורה ניתנה במדבר, וחג השבועות הוא גם חג הביכורים והרי שני אלה הם שני הפכים גמורים. מדבר הוא מקום אשר לא יזרע ולא יצמיח ולא יעלה בו עשב ואילו הביכורים הם סמל של צמיחה ופריחה.

וכן מצאנו בעת שקיבלו ישראל את התורה, הושוו כולם כאחד. שנאמר: "ויחן שם ישראל תחת ההר" (שמות י"ט). כלומר, משום חביבותו וחשיבותו של חג השבועות נחוג הוא יום אחד בלבד. וזה הוא ייחודו: מאחד (מה'), אחת (תורה), לאחד (למשה), באחד (בחג השבועות), לכאחד (לעם ישראל).
ובנסת המשכן יורידו אותו הלויים ויבנות המשכן
 יקימו אותו" אמר רבי משה מקוברין זצ"ל: הנסיעה והנדודים ממקום למקום גורמים לאדם עפ"י רוב לירידה ברוחניות ואילו החניה במקום אחד גורמת ליישוב הדעת ובעקבותיה בדרך כלל עליה רוחנית. רמז לדבר אומר הרב: "ובנסוע המשכן-יורידו אותו הלויים אבל ויבנות המשכן-יקימו אותו". (ב. בר דין ק"י)

"במדבר סיני"
 בגימטריה: בשלום. מיום שיצאו ממצרים היו בקטטה. עד שבאו למדבר סיני ושררה האחדות. "ויחן שם ישראל" - כאיש אחד בלב אחד. (נחל קדומים)
"ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר"
 אנו מציינים את מעמד הר סיני כ"זמן מתן תורתנו" ולא כ"זמן קבלת תורתנו", מפני שבמעמד הר סיני הייתה רק נתינת התורה, בעוד קבלתה תורה זמנה בכל עת. נתינת התורה הייתה במידה שווה לכולם, אך קבלת התורה, אינה במידה שווה. יש שמתאמץ ונוטל הרבה, ויש שנוטל רק מעט. (רבי מנחם מנדל מקוצק זצק"ל)
"ואלה שמות בני אהרן הבכור - נדב ואביהו"
 בין "הבכור" לבין "נדב" יש מקף לסימן הפסקה, לפי ש"הבכור" אינו מוסב על "נדב", שמת ערירי ללא בנים ולא היה לבכורתו שום ערך ממשי.

פינת הניבים והפתגמים
תדבק לשוני לחפי = (מוקדש ל"יום ירושלים")
 מעין שבועה: לא אוכל לדבר עוד, יאבד לי כושר הדבור.
דוגמה: בטרם הרשע הודיע חבר הפקסות לעתונאים ולחוקרים: "אמרת, את כל האמת ורק את האמת, ותדבק לשוני לחפי, אם שקרתי."
מקור: מפתח לחפה אומר החתן: "אם-אשפךך ורושלם תשפח ומיני, תדבק-לשוני לחפי אם-לא אפרכי, אם-לא אעלה את-וירושלם על ראש שמחתי" (תהילים קל"ז, ה - ו').

"הורידו את פרוכת המסך וכיסו את ארון העדות"
 בציווי זה של כיסוי כלי הקודש, טמון רעיון "הצנע לכת". התורה מדריכה אותנו להצטנע ולהסתיר מעין רואים את הדברים היקרים ביותר. בד בבד, מן הראוי להצטנע ולא לחשוף את ההישגים הרוחניים ואת המעלות הגדולות שהשגנו בדרך חיינו. (ערכים)
"וישנים יסעו..." - כתוב "ישנים יסעו", אומרים בעלי המוסר, תקרא "ישנים יסעו" השנים על האדם נוסעים ובורחים, וצריך להזדרז ולאסוף תורה ומצוות.

הסידור ממשול מדבר עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדיניים "לדעת" ו-"חיידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

נפלאות מגילת רות

מגילת רות פסוקיה מתחילין באות וו חוץ משמונה פסוקים שלא מתחילים באות ו'ו וכתב בעל הילקוט הטעם משום שרות דבקה בברית שנתנה לשמונה ימים. (ילקוט שמעוני רות)

נראה דהנה המספר שמונה בא לרמוז על **זוד** דהיה **שמיני** באחיו כדכתיב "איש אפרתי מבית לחם יהודה ולו שמונה בנים וכו' **זוד** הוא הקטן". (שמואל א) קורין מגילת רות בחג השבועות המרמזת על קבלת מצוות התורה דהנה **רות** גימטריה **606** ובצירוף **7** מצוות בני נח הרי **תרנ"ג**.

אמר משה לה' "שלח נא **ביד** תשלח" (שמות ד יג) דהנה תיבת **ביד** הכוונה למשיח ראשי תיבות **זוד בן ישי** ותיבת **נא** בצירוף עם **יד** כדכתיב "שלח נא **ביד**" יעלה תיבת **אדני** הוא השם שפעלה רות על ידו להכין את כסא משיח בית דוד. (הרב אברהם הכהן הי"ו) שמונת חג השבועות טמונים באותיות החג: **ש**=שבועות. **ב**=ביכורים. **ג**=ג' ו' בסיון. **ע**=עצרת. **ת**=תורה - מתן תורה.

בניד כשתילי זתים - חינוך

לחג השבועות ערכים חינוכיים רבים והבולטים שבהם:

- א. בזכות האחדות** - מעמד הר-סיני התאפשר רק בזכות אחדות מושלמת של כל בני העם, כמו שכתוב "ויחן שם ישראל".
- ב. "נעשה ונשמע"** - אם הקב"ה נכבדו ובעצמו רוצה לתת לנו את התורה, שהיא ספר "הוראות החיים", לא שואלים מה כתוב בה, אלא מקבלים אותה מיד ואח"כ לומדים את הכתוב בה.
- ג. אמונה בה' אחד** - מעמד הר-סיני התחולל בימים שהעולם כולו עבד אלילים. העם היהודי היה היחיד שהאמין באלוקים אחד, בורא שאין לו גוף ולא דמות הגוף. אמונה זו היא כיום נחלת האנושות כולה.
- ד. התורה ניתנת במקום שיש ענווה** - הר סיני עמד מבוויש. הוא היה הר נמוך ומה היה יכול לומר ליד ההרים הגבוהים? אמר להם הקדוש-ברוך-הוא: "למה אתם מתרועעצם, הרים גבוהים? אתן את התורה דווקא על הר-סיני, שהוא הר נמוך. כך ידעו הכול, שרק על-ידי ענוה זוכים לתורה".
- ה. מצוות הביכורים - לומר תודה** - תוכנה של מצוות הביכורים הוא מתן שבח והודיה לקב"ה על הטוב שהוא גמל עמנו בכך שהאדמה נתנה לנו את פרייה.

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם יג"ל" משדר בלויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרחה"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 21:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם".

מקום מיוחד לנשים
בתיקני בינה השחיבה

רפואה שלימה

לעילאי דורון בן אריאלה-מזל הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ס"ה גידיו. שיחזור לאיתנה הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות

מרכות איתחיליס

לאהרון וטלי' גמזו-לטובה בהגיע הבן יהודאי נ"י לכמוצות. יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה. שיצליח בלימודיו ומעשיו שיתברך ברוחניות בגשמיות וברכה לזליכה גמזו-לטובה ולמשפחת ישמח-משה שירוו נחת מיוצאי חלציהם

רפואה שלימה

לעדינה דידי בת רבקה הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אבריה וש"ס"ה גידיה. שתחזור לאיתנה הראשון ותזכה לשנים רבות טובות ונעימות

כל הישועות והברכות

כיהודה ואיריס נסימי שתומו לסעודה הרביעית בלויין. וכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל לרפואתם והצלחת כל ילדיהם שיתברכו בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, בפרנסה טובה, וחיים טובים ומאושרים וירוו נחת מכל יוצאי חלציהם. לחבדיל לעיי' נורית בת חודה ז"ל

כל הישועות והברכות

לסוכי'קה- שזליכה בת רחל' שתומה לסעודה הרביעית בלויין זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל שתזכה לרפואה שלימה, ברכה והצלחה ושלוש בית. וזיווג הגון משרש נשמות לבנותיה שיתברכו בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לחיים טובים ומאושרים ולחזרה בתשובה ולכל הישועות

מרכות והצלה

לדורון וקרן לז"רי שזיכו בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, ושנים רבות טובות ונעימות והצלחה לבנותיהם ושזיכו לבן זכר אכ"י.

מרכות והצלה

לזיני' מוסאי על הסינע לזיכוי הרבים שיתברך בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ושנים רבות טובות ונעימות ויתשמחו משאלות ליבו לטובה. וברכה לילדיו אורן, עילאי ואדל שיצליחו בלימודיהם ובכל מעשיהם

רפואה שלימה

למרים דידי בת זליכה הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אבריה וש"ס"ה גידיה. שתחזור לאיתנה הראשון ותזכה לשנים רבות טובות ונעימות נא להתפלל לרפואתה

מרכות איתחיליס

לאמיר וזליה אברהם בהגיע הבן יהודאי נ"י לכמוצות. יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה. שיצליח בלימודיו ומעשיו שיתברך ברוחניות בגשמיות וברכה ליחזקאל ואסנת אברהם לאהרון ואסתר זדה שירוו נחת מיוצאי חלציהם

מרכות איתחיליס

לעיי' הצנועה והענו בש"י סימן-טובכה בן רבי ובנוגין ז"ל ז' סיון פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו

רפואה שלימה

כיהודיה-דידי בת אסתר הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אבריה וש"ס"ה גידיה. שתחזור לאיתנה הראשון ותזכה לשנים רבות טובות ונעימות

מרכות איתחיליס

לדוד ומרים מוסאי שזיכו בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לשנים רבות טובות ונעימות והצלחה לכל ילדיהם

מרכות והצלה

מנהג יפה לקשט הבית ובית הכנסת בפרחים ובענפי בשמים וירק. יוצאי עדת טריפולי נוהגים לאכול בחג השבועות מאכל הנקרא **זיזין** ומרומז כנגד הר סיני

רפואה שלימה

לעיי' הצנועה והענו בש"י סימן-טובכה בן רבי ובנוגין ז"ל ז' סיון פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו

לעיי' הצנועה והענו

לעיי' הצנועה והענו בש"י סימן-טובכה בן רבי ובנוגין ז"ל ז' סיון פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו

שבת שלום ומבדרך

רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם ל- :

שלמה לארי בן מרים הי"ו אדר ישראל בן שרית הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו ישראל פרגי ראל בן מרים הי"ו באבאי באבאי בן מורווי הי"ו יהונתן אריאלי בן שרה הי"ו שבתי מוסאי בן נהיית הי"ו אלה בניאן בת אורה מנב"ת

לעיי' הצנועה והענו

משה אליאס בן רבקה ז"ל לירן מלכה ז"ל בן ריטה שתחיה אברהם שריפיאן בן מרים ז"ל משיח אליאס בן רחל ז"ל דוד נתני בן מרים ז"ל משאלה בן-יהודה בן נרגיס ז"ל גוהר יצחק-פור בת חנה ז"ל סולטנה נסימי בת גולשן ז"ל בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל משה מזרחי בן מרים ושאל ז"ל ירון סימונה בן רחל ז"ל יצחק נאמן בן שרה ז"ל משה מוסאי בן אסתר ז"ל סיגלית סמדר כלימי בת דינה ז"ל רחל חמנון בת מסעודה (מזל) ז"ל רזיה-לירי בת יעל יוסף ז"ל מרים בת רחל ז"ל מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו

חג השבועות שחל ביום ראשון

מכל מלמד השכלתו
מנהג אכילת מאכלי חלב

ידוע המנהג לאכול מאכלי חלב בחג השבועות. טעמים רבים הובאו למנהג זה, מהם על דרך הפשט, הרמז, המוסר ועל דרך הסוד.

א. התורה נמשלה לחלב, שנאמר: "דבש וחלב תחת לשונך". ונאמר: "נפת תטפנה שפתותיך, דבש וחלב תחת לשונך, ויריח שלמתיך פריח לבנון" והפירוש: נפת תטפנה שפתותיך - אלה הם טעמי תורה.

ב. אלה הם תלמידי חכמים. דבש וחלב תחת לשונך - אלה הם חידושי תורה. ויריח שלמתיך פריח לבנון - אלה מצוות הנהגות בבגדים: ציצית, תכלת בגדי כהונה, איסור שעטני (רש"י)

ג. בשבועות ניתנה התורה, ובמתן תורה הוזהרו בני ישראל על כל התורה: איסור נבלה ומצוות השחיטה, דיני הכשר הבשר וכד', וכיוון שלא יכלו באותו יום להכין את כל הדרוש לאכילת מאכלי בשר, בעקבות דיני ההכשר החדשים שקיבלו, הוכרחו לאכול מאכלי חלב.

ד. חלב בגימטריה 40 - כנגד 40 יום שעשה משה בהר סיני לקבל את התורה הקדושה.

ה. גבינה מזכירה את השם "גבנונים", שהוא אחד שמותיו של הר סיני.

ארבעה שמות לחג השבועות

חג הקציר - ככתוב (שמות כג): 'וחג הקציר ביכורי מעשיך אשר תזרע בשדה'.

על שם קציר החיטים שבאותה תקופה, והחיטים הן המאוחרות בתבואות השנה, ובהן כלתה עונת קציר השנה; ועושים חג במנחה חדשה שמביאים לבית ה'.

חג שבעות - ככתוב (שם, לד): 'וחג שבעות תעשה לך ביכורי קציר חיטים'; ונאמר (דברים טז): 'ועשית חג שבעות לה' אלקיך'.

על שם שבעה שבועות שסופרים לפניו, וביום החמישים חג לה' ולתורה אשר נתן.

יום הביכורים - ככתוב (במדבר כח): 'וביום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה'.

ע"ש המנחה החדשה, לחם תנופה שתיים שמביאים למקדש. וביום זה מתחילה עונת הביכורים, שכל אחד אחד לוקח מראשית כל פרי אדמתו, משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל, שם אותם בטנא ומביאם בית ה'. ולקח הכוהן הטנא מידו והניחו לפני מזבח ה' אלקים.

עצרת - קראוהו חכמים, לפי שעיקר עניינו של חג זה שהוא שמיני שאחר שבעת ימי חג המצות וקשור עמהם; ימי הספירה שביניהם אינם מפסיקים, שהם כחולו של מועד שאינו מפסיק בין חג ראשון לאחרון. נמצא, שיום זה הוא כשמיני עצרת שלאחר החג, ולכן קראוהו על שמו, עצרת. כלומר, עצרת של פסח.

א. אין לשטוח בבית הכנסת או בבית עשבים או ענפי אילן ביום שבת, ומי שרגיל להניחם יעשה כן ביום שיש. ב. יש להדליק מערב יום שבת נר נשמה גדול, על מנת שיוכלו להעביר ממנו אש לצורך הדלקת אש ביום טוב, ובמיוחד לצורך הדלקת נרות של יום טוב בליל יום טוב במוצאי שבת. ג. יש להכין בערב שבת שני זוגות פמוטים. אחת לערב שבת, ואחת לליל יום טוב. את נרות השבת ידליקו בערב שבת כרגיל. ואת נרות יום טוב צריכה האשה להדליק אחרי "צאת הכוכבים" ואחרי שאמרה בתפילת ערבית "ותודיענו" או שאמרה "ברוך המבדיל בין קודש לקודש".

ד. את הנרות יש להדליק לפני הקידוש. מי שנוהגת לברך "שהחיינו" על הנרות בכל יום טוב תברך גם ביום זה. אם הדליקה נרות אחרי הקידוש אינה יכולה לברך "שהחיינו".

ה. בתפילת ערבית אומרים "ותודיענו" והוא במקום "אתה הונתנו". אם שכח לאומרם במקומו ונזכר לפני שאמר "ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים" אפילו לפני "ברוך אתה", יאמר "ותודיענו" ואחר כך יאמר "והשיאנו". ואם הזכיר שם ה', אינו חוזר. (עיין שולחן ערוך תקצט. כף החיים ס"ק ב).

ו. אין לעשות שום מלאכה האסורה בשבת גם אם היא מותרת ביום טוב, עד שיאמר "ותודיענו" בתפילה, או אחר התפילה יאמר "ברוך המבדיל בין קודש לקודש".

ז. מברכים בקידוש שעושים במוצאי שבת חמש ברכות וסימנם יקנה'ו; יין, קידוש, נר, הבדלה, זמן:

יין - בורא פרי הגפן. קידוש - אשר בחר בנו וכו' מקדש ישראל והזמנים. נר - בורא מאורי האש (ויסתכל על הנרות שהדליקה האשה).

הבדלה - ברוך אתה ה'... המבדיל בין קודש לקודש. זמן - שהחיינו. (עיין שולחן ערוך סי' תע"א).

ח. אם שכח וקידש קידוש רגיל ללא הבדלה - יעשה הבדלה בשעה שזוכר. וכיצד יעשה הבדלה זו? אם נזכר בתוך הסעודה ורגיל לשתות יין בסעודתו, יקח כוס בידו ויברך "מאורי האש" ו"המבדיל". ואם אינו רגיל או שזוכר אחרי האוכל - יקח כוס יין בידו ויברך ג' ברכות "הגפן" "מאורי האש" ו"המבדיל". (עיין כף החיים שם ס"ק כג, כד).

ט. אסור לומר בשבת: "אני הולך לישון כדי שיהיה לי כוח להשאר ער בליל שבועות". אבל מותר לחשוב. (מ"ב רצ ס"ק ד).

י. מותר להוציא אוכל קפוא מהמקפא ביום שבת בכדי שיופשר לסעודת יום טוב אולם אסור להניחו על הפלטה שיתחמם.

יא. ביום שבת ישדל להתפלל מנחה מוקדם ולאכול סעודה שלישית בשעה מוקדמת לפני זמן מנחה קטנה (שעתיים וחצי לפני השקיעה). וכל זה בכדי שיאכל את סעודת ליל החג בתיאבון (שולחן ערוך תרלט סע' ג). אם עבר הזמן הזה ולא הספיק לאכול, יאכל סעודה שלישית אך לא יאכל בה יותר מ"כביצה" לחם (54 גרם - כשתי פרוסות - רמ"א תקטט סע' א.).

יב. אין לערוך את השולחן ביום שבת לצורך החג, ואין לחתוך סלט או להכין ישר מאכלים ביום שבת לצורך החג. (כף החיים תמ"ד ס"ק מה).

יג. פשט המנהג בכל תפוצות ישראל להיות ניעורים בליל חג השבועות ולעסוק בתורה, עד עלות השחר, וכמו שכתוב בזוהר הקדוש "חסידיים ארסונים אל היו יענים בלילה הזאת, והיו עוסקים בתורה וקוראים את התיקון שנדפס בספר קריאי מועד". יד. יש להזהר מלדבר שיחת חולין ודברים בטלים בלילה הזה, ולא יאבד זמן יקר זה בשיחה בטלה, ויושב בטל כישן דמי ולפני חצות הלילה יש לקרות קריאת שמע.

טו. אין לברך ברכות התורה אלא עד אחרי עלות השחר. טז. יתגבר כארי בתפילת שחרית לבל יתן שינה לעיניו ולעפעפיו תנומה, שלא יצא שכרו בהפסדו.

יז. נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות לרמוז על התורה שנמשלה לדבש וחלב, כמו שנאמר: "דבש וחלב תחת לשונך".

החלום האמריקאי (שלא) התגשם

את נריה פגשתי ברכבת התחתית הניו יורקית, בדרכי לעוד יום עבודה אמריקאי. מאחר ואני מקפיד על לבוש יהודי מפואר הכולל כובע חליפה ארוכה וזקן ארוך, ניגשים אלי מידי פעם תיירים ישראלים ושואלים אותי כל מיני שאלות - כאילו תלוי לי שלט על הגב "מודיעין לישראלים".

האמת שאני נהנה מהעניין, ובדרך כלל משתף פעולה, ומסביר להם על דרכי ההגעה ועל המקומות הפופולריים שיש לנו יורק להציע - ויש הרבה, החל מהמקומות המוכרים כמו האמפייר סטייט בילדינג והסטנרל פארק ועד למקומות קצת פחות ידועים.

למעשה, בהתחלה לא הכרתי את רוב המקומות שהתיירים הישראלים ביקשו להגיע, אבל עם הזמן ועם פתיחת מאות מהמפות שהתיירים נהגו להסתובב איתם בכיסם, ידעתי להסביר באופן מקצועי על דרכי ההגעה למאות המקומות והאתרים, וגם קצת מעבר.

השיחות עם התיירים הם בדרך כלל מעניינות מאוד. בשביל הישראלים המסתובבים עם תרמילים על הגב בין הגויים, כל יהודי - הוא אחד משלהם, גם אם הוא חובש כיפה. כמעט תמיד השיחה ממשיכה אל מעבר לשאלה "איך מגיעים לרחוב ה- 47 במנהטן". ומאחר ואני אדם שידוע לזרום ולדבר על כל מיני נושאים וגם בקי בהווי הישראלי ודובר עברית שוטפת. יוצא שאנחנו מדברים על הכול. פוליטיקה ישראלית, יהדות, תיירות, ועוד שלל נושאים מענייניים ככל שמאפשר הזמן.

שונה מכולם היה נריה, בחור צעיר מאוד שנחת בארה"ב מיד אחרי צבא. היו לו עניים חומות וגדולות ורעמת תלתלים על הראש. וכמו כולם הוא איבד את דרכו במטרופולין הגדולה, וכשראה אותי אורו עיניו. הוא ניגש אלי והתחיל לדבר בעברית - בלי אפילו לשאול אם אני מכיר את השפה. הסברתי לו איך מגיעים לאן שהיה צריך, ולמזלו - הייתי בדרכי לאותו המקום, ככה שהיה לנו הרבה זמן לדבר.

הוא סיפר לי על הטיולים שערך ברחבי ארה"ב ועל הרצון שלו להמשיך לטייל כאן, ואולי אפילו להשתקע בניו יורק. אך הייתה לו בעיה אחת - הוויזה שלו עמדה להיגמר ולא אישרו להארכה נוספת.

מאחר ואני בעל אופי שובב העליתי רעיון בספונטניות גמורה - אמרתי לו ש"אם הוא היה דתי הייתי יכול לעזור לו". הוא שאל "איך?", ואני הסברתי לו שאני יכול לנסות לסדר לו עבודה בתור רב בישיבה, ואם הישיבה תכתוב לו מכתב רשמי שהם צריכים אותו בתור מחנך, הוא יוכל לקבל אשרת עבודה ואולי גם גרין קארד. נריה הסתכל עלי במבט חד ואמר "אני מוכן להיות דתי בשביל זה, מעולם לא הייתה לי בעיה עם הדת ובטח לא עם חרדים".

"אין בעיה" אמרתי לו והחלפנו מספרים, הבטחתי לו שנהיה בקשר - ונפרדו.

לא שכחתי את נריה, ואחרי כמה ימים התקשרתי אליו וקבענו להיפגש בשדירה המרכזית של ברוקלין. הוא הגיע להוט עם הרבה אנרגיות ואמר שחשב על זה והוא מוכן לנסות לחזור בתשובה "בשביל הוויזה" כמובן. אמרתי לו שיש ישיבה בעיירת מונסי שיכולה להתאים לו. ומאחר ואני בכל מקרה אמור לנסוע

לשם, אני מוכן לקחת אותו.

וכך מצאתי את עצמי נוהג לכיוון עיירת מונסי שם נמצאת הישיבה של החוזרים בתשובה, וברכבי - צעיר ישראלי עם רעמת תלתלים גדולה על הראש. מצאתי את עצמי מחזיר בתשובה אדם שלא בדיוק מתכנן לחזור בתשובה אלא רק חולם על וויות עובד בארה"ב. למען האמת זה לא הפריע לי, אמרתי לעצמי שגם אם הוא ישהה בישיבה כמה ימים וילמד קצת תורה - היה זה שכרי, לא ציפיתי ליותר.

כשהגענו לישיבה, הורדתי אותו מהרכב הכרתי לו את מנהל הישיבה שאתו דיברתי בטלפון יום קודם ותאמנו את ההגעה של נריה. המנהל שמח על עוד ישראלי שמצטרף לישיבה, ואני שמחתי על שהצלחתי להכניס בחור חילוני לכמה ימים של תורה.

כעבור חמישה חודשים הזדמנתי שוב לעיירת מונסי לרגל עסקי, ונזכרתי בחור הישראלי שזרקתי באהבה בישיבה לחוזרים בתשובה, ותהיתי מה נעשה עמו.

נכנסתי לישיבה שבדיוק סיימה תפילת מנחה ובהתרגשות קלה שאלתי בחור מוזמן אם הוא מכיר מישהו בשם נריה, הוא אמר שכן ושהוא בבית מדרש עדיין מתפלל - נכנסתי לבית המדרש.

בפינת החדר אני רואה בחורציק שניראה בחור ישיבה לכל דבר, מסופר קצוץ ויפה, עם חולצה מחויטת צחה כשלל ומכנס שחור אלגנטי, רק הסנדלים שהיו לו בעבר נשארו זכר לימים ההם - עומד ומתפלל בדבקות.

חיכיתי בסבלנות שיסיים את התפילה ויפסע לאחור, ולאחר כמה דקות הוא סיים את תפילתו תוך אמירת "עושה שלום". הוא הרים את ראשו וראה אותי עומד מולו, חיוך בגודל של חצי ירח נמרח לו על הפרצוף.

"אשרת עובד הא - גרין קארד!" הוא אמר "עבדת עלי, אבל העיקר שאני כאן בישיבה לומד תורה ועובד את השם - כבר לא רוצה להסתובב ולראות עולם." טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף".

פתחתי את פי בהלם, ובשנייה אחת הרגשתי צימאון עז למים כאילו הלכתי במדבר 40 שנה.

"מה? איך? למה?" מגמגמתי, "הייתי בטוח שאחרי יומיים תברח, ותמשיך לטייל מסביב לעולם, לא חלמתי שיצא ממך כל תורה עם כיפה וזיפי זקן..."

"האמת" הוא ענה "גם אני חשבתי ככה. כשאמרתי לך שאין לי בעיה עם דתיים - קצת שיקרתי, לא היה לי סטיגמה טובה על הדת, בגלל החרדים שזורקים אבנים בארץ... וכל זה, אבל עבר יום עברו יומיים ונשארתי בישיבה כי מצאתי עולם חדש ומופלא שלא הכרתי, ופשוט התמכרתי לאור הגדול הזה שנקרא תורה. היו לי כמה רגעי משבר, אבל התמודדתי ונלחמתי בהם, עד שקבעתי את מושבי בין דפי הגמרא ומאז אני פה לא זו לשום מקום".

קמתי בהתרגשות והתחבקנו ממושכות, ידעתי שאני לא מחזיר בתשובה גדול - אם בכלל, אבל מתוך מאות אלפי אנשים שהסתובבו ברכבת התחתית ומתוכם קומץ ישראלים שניגשים לשאול שאלה אחת או שתיים, אחד מהם נשאב לעולם רוחני וטהור ועזב עולם של בילויים וטיולים ללא תכלית.

ההשתדלות הקטנה שעשיתי - בזריעת שתיל קטן בעולם היהדות, ואיך שהקב"ה המשיך והשקה אותו באהבה וצימאון לדבר ה' - היא שגרמה לי להחזיר בן אובד הביתה, לאבא שבשמיים. (תודה לרי אברהם ב.)